

Saxat ur Svenska kennelklubbens tidskrift nr 2, 1894

LÅNGHÅRIGA LAPPHUNDEN – Jägmästare HUGO SAMZELIUS

Bland de av arktiska trakter af Europa och Asien förekommande olika formerna af NORDISKA SPETSEN intager den hund, hvars namn, här ofvan läses, ett föga bemärkr med särdeles intressant rum. Djurets härstamning, historia och forna utbredning äro så godt som fullständigt okända, men man kan likväl på goda skäl antaga, att den en gång varit inhemska hos oss, att det i förfluten tider fanns åtminstone inom våra lappmarker, sålunda äfven i nuvarande finska Lappland och dessutom i norska Finnmarken, samt att det tillhörde en fullt konstant ras, som hvad beträffande rena former numera är stadd på utdöende, om den ej är alldeles utdöd.

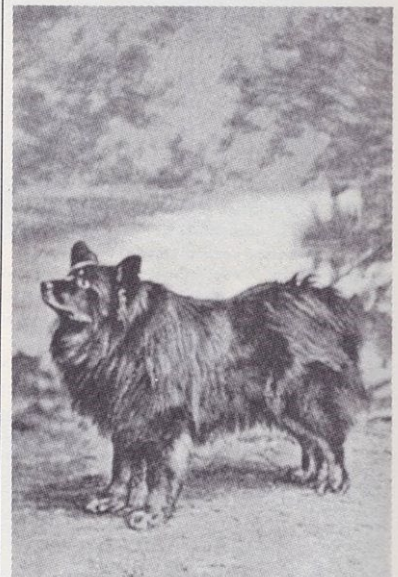
Där man träffar en efter bästa uppfattning rasren individ af denna hund och gjort efterforskningar rörande dess föräldrar, har man nemligen nog fått veta, att dessa ingalunda varit af samma typ som den ifrågavarande, men att deremot någon af dess förfäder haft ett dylikt utseende- häraf har man därför funnit grund till det antagandet, att ytterligt få kvarvarande individer af långhåriga lapphundar uppkommit genom hvad som i utvecklingsläran benämnes BAKSLAG, d. v. s. enstaka uppträdande af äldre generationsformer, sedan yngre, mellanliggande led kommit att gestalta sig helt annorlunda. Förmämsta orsaken till att rasen gått förlorad såsom sådan ligger att söka i det förhållandet, att lapparnes tikar parat sig vid ishafskusten bosatta norrmän och finnars hundar af allehanda kroiseringar samt med svenska eller finska nybyggares djur af dylik art i norra Sverige.

Lägger man härtill, att lappen för att undvika obehagligheter under löptiderna på de vidsträckta flyttningarna, då andra lappfamiljer mötas och då samtliga hundar måste ligga i trägen tjänstgöring, har kanske blott en enda tik på omkring tio hundar måste man kunna förstå, dels att rasen efterhand gått ut, dels att det är ytterligt svårt att nu få den ren och konstant tillbaka.

Med detta senare företag sysslar veterligen blott en enda person i hela Skandinavien, undertecknads förre medhjelpare i detta hänseende, jägmästare Henning Nordlund i Luleå. Hr N. har emellertid trots ospard möda och mycken kostnad samt trots ej mindre än fyra års ifriga ansträngingar ännu ej lyckats framställa några typiska valpar, detta framför allt till följd af svårigheten att anskaffa fullgoda tikar. Måtte likväl en sådan förtröstansfull hängifvenhet för denna ur fosterländsk synpunkt tilltalande idé inte bli resultatlös!

Långhåriga lapphunden är, liksom sin släkting GRÅHUNDEN eller NORRLÄNSK PELSHUNDEN, hvilket senare är mer karakteriserande och oftare borde nyttjas, särdeles gynnsamt utrustad hvad syn- lukt- och hörselsinner vidkommer. Den är därför och genom sin kraftiga byggnad mycket användbar ej blott för sitt egentliga ändamål, som naturligtvis är att sammanhålla och mot rofdjur vakta renhjordarna, utan ock på jaktbanan såsom ledhund, skogsfågelskällare och hjälpreda vid andskytte. Ehuru at ett temligen trotsigt och oberäkneligt lynne, är den mycket mottaglig för dressyr och blir genom sin intelligenta uppfattning, liffulla käckhet och stora härdighet en kär vän både som sällskap hemma under sotad ås och som jagtkamrat ute i markerna. Långhåriga lapphunden är för öfrigt av en så egendomlig skönhet, att den tilltalar endast härigenom.

ISKK:s stamboks första band, 1893 finner vi Registreringsnummer 1 på en Nordisk spets A, d v s en långhårig Lapphund. Hunden är född 1884 och tillhörig Jägmästare Hugo Samzelius. Samzelius skulle bli förgrundsman i bevarandet av våra nordiska spetsar, men i synnerhet den svenska lapphunden.

Bilden visar Toppe, Registreringsnummer 2 i stamboken. Hemmahörande i Stockholm men "uppfödd av lappar i Torneträsk". Toppe hade stubbsvans.

